

[Johs. Christiansen.]

ninger og ofte til Adspredelser af noget tvivlsom Art.

Har man set og fattet Værdien af det store fukkelige Arbejde, der i en Menneskealder eller mere var knyttet til vore Forsamlingshuse paa Landet, kan man ikke andet end med dyb Interesse og Glæde lægge Øren til de Toner, der nu lyder bl. a. her fra Hovedstaden om det ønskelige i, at et lignende Arbejde, en lignende Bevægelse kunde sættes i Gang her. Jeg er ikke blind for, at Tanken om at skabe saadanne Kulturcentre vil støde paa mange og store Vanskeligheder. Jeg tør heller ikke sige noget om, hvor vidt man vil være i Stand til at naa paa dette Omraade, men paa Byggeloven gives der nu Muligheder for, at i hvert Fald en Begyndelse vil kunne blive gjort, og det ser mit Parti med stor Tilfredshed paa.

I det store Lovværk, som det foreliggende Lovforslag med de opnaaede Ændringer er Udtryk for, er der en enkelt Plet, som jeg beklager. Det er Bestemmelsen i § 56 om, at Fritagelsen for at svare Bygningsskatter af Nybyggeri ikke ogsaa omfatter Amtsskatterne. Jeg fremdrog dette allerede ved Lovforslagets første Behandling, og Spørgsmaalet har naturligvis været underkastet en Række Drøftelser i Udvalget, navnlig naar vi havde Ministeren til Samraad. Det skal siges, at den højtærede Indenrigsminister villigt baade har overvejet og drøftet Sagen med os. Naar vort Ønske om at faa Amtsbbygningsskatterne ind under Fritagelsen i 22 Aar desuagtet er strandet, maa det vel søges i Forhold, som Ministeren ikke har været helt Herre over. Jeg tager næppe fejl, naar jeg siger, at dette vil blive beklaget fra mange Sider, men det har som sagt ikke været muligt at trænge igennem med vore Synspunkter her.

Jeg skal derefter gøre nogle Bemærkninger i Anledning af de Ændringsforslag, der er stillet af det kommunistiske Mindretal. Om Karakteren af disse Ændringer kan det vist nok som Helhed siges, at de er Udtryk for et nyt Kapitel i Boliglovgivningen, et Kapitel helt for sig, om jeg saa maa sige. Man staar her over for — jeg kunde fristes til at sige — en Besynderlighedens Kavalkade af urimelige Paahit, uafklarede Forestillinger, bizarre Tanker og

Misforstaaelser. Man spørger sig selv, hvad i al Verden dette her skal til. Hvis det skal være kommunistisk Boligpolitik, saa maa Befolkningen i alt Fald af denne Grund være taknemmelig over, at Kommunerne ikke har Magt, som de har Agt.

Besynderligheden møder os allerede i Ændringsforslag Nr. 7. Her foreslaas nemlig intet mindre end, at Rigsdagen skulde give Indenrigsministeren Bemyndigelse til gennem et Nævn — altsaa ikke alene ved Ministerens egen Foranstaltning, men gennem et Nævn — at fratage Kommunerne deres Selvbestemmelsesret paa Spørgsmaalet om, hvorvidt og i hvilket Omfang de ønsker at give Garanti for Byggelaan. Nu skal jeg ikke nægte, at der muligt vil kunne opstaa Tilfælde, hvor en Kommune af en eller anden Grund kan stille sig mindre imødekommende med Hensyn til en saadan Garanti, men herfra og til at give Staten, oven i Købet gennem et Nævn, en generel Bemyndigelse til at tvinge Kommunerne til at give Laanegaranti — det er nu alligevel et Spring, som jeg paa det bestemteste advarer Rigsdagen mod at foretage. I snart 100 Aar har det været en af Rigsdagens Opgaver tværtimod at vaage over, at den kommunale Selvbestemmelsesret ikke krænkedes. Jeg tillader mig at henstille til det kommunistiske Parti, der jo erklærer sig tilsluttet de demokratiske Principper, den demokratiske Livsopfattelse, ikke at søge denne Selvbestemmelsesret undergravet.

Man faar ogsaa et ejendommeligt Indtryk af, hvad danske Kommuner tænker sig ved Begrebet Luksus i Forbindelse med socialt Boligbyggeri. I § 11 hedder det i Flertallets Affattelse bl. a., at „Lejlighederne skal være uden Luksuspræg, men udstyret med almindelige moderne Bekvemmeligheder“. Dette sidste er saa nærmere præciseret i Betænkningen, hvor Bekvemmeligheder som Nedstyrtnings-skakt, Tøjtørningsanordning og Brusebad anføres. Men dette er ikke det kommunistiske Mindretal nok. Det bekender sig ganske vist indledningsvis til Formelen om, at Lejlighederne skal være uden Luksuspræg, men fortsætter saa med at kræve Bøgetræs-Lamelgulve, Elevator og Badekar. Nu er det paa den Foranledning, jeg gav ved første Behandling, blevet oplyst, at f. Eks. Nedstyrtnings-skakt i Huse paa mindst 3 Etager vilde fordyre en almindelig